

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DNR-70-54(47)/ 11/AK

Warszawa, dnia 30 grudnia 2011 r.

DECYZJA DNR-1/98/2011

Na podstawie:

1) art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa młotków ślusarskich – 5 kg, wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorcę „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że przedsiębiorca usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez te produkty i umarza postępowanie administracyjne;

2) art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586), za wprowadzenie na rynek produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa. tj. młotków ślusarskich - 5 kg, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na przedsiębiorcę „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych) płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 31 marca 2011 r. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „Prezes UOKiK”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi młotka ślusarskiego – 5 kg, wprowadzonego na polski rynek przez przedsiębiorcę „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie.

Młotek ślusarski - 5 kg (dalej także jako: „młotek” lub „młotek ślusarski”) składa się z obucha o wadze 5 kg, osadzonego na drewnianym trzonku długości 87,5 cm. W trzonku osadzonym na obuchu wbite są dwa metalowe kliny. Na trzonku zamieszczono naklejkę z informacjami o treści: „Wyprodukowano dla „TOPEX” Sp. z o.o. - Spółka Komandytowa, ul. Pograniczna 2/4, Warszawa, kod EAN – 5902062030283, 02A550.T.276.0110, nazwę wyrobu: młotek ślusarski - 5 kg, TOPEX 5 kg, oraz adres strony internetowej www.topex.pl. Na obuchu wyłoczono znak DIN 10425000 oraz umieszczono napis „TOPEX”.

W toku kontroli przeprowadzonej w sklepie Leroy Merlin w Legnicy, przy ul. Objazdowej 6, inspektorzy reprezentujący Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali ocenie bezpieczeństwa i badaniom organoleptycznym młotki ślusarskiej - 5 kg w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 20, poz. 106 oraz z 2011 r. Nr 63, poz. 322 i Nr 102, poz. 586) (dalej jako: „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”).

Badania organoleptyczne przedmiotowych produktów wykazały nietrwałe umocowanie obuchów na trzonkach młotków, spowodowane nieprawidłowym spasowaniem poszczególnych elementów, tj. zbyt luźnym osadzeniem obuchów w trzonkach. Wielkość użytych klinów nie zapewnia całkowitej stabilności obucha na trzonku, co powoduje wystąpienie luzów (szczelin), które mogą się powiększać podczas użytkowania.

Powiększanie luzów (szczelin) pomiędzy trzonkiem a obuchem, może w konsekwencji prowadzić do zsunienia się obucha z trzonka – pod wpływem jego własnego ciężaru (5 kg) i spowodować urazy i zranienie użytkownika, bądź innych osób znajdujących się w pobliżu, polegające na złamaniu lub zmiżdżeniu kończyn, np. dłoni czy stopy.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK uznał, że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, iż ww. młotki nie spełniają wymagań bezpieczeństwa, przez co stwarzają zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów i uznał za zasadne

wszczęciu w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), pismem z dnia 8 kwietnia 2011 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa młotki ślusarskiej 5 – kg. Jednocześnie, w drodze postanowienia z dnia 14 kwietnia 2011 r., Prezes UOKiK wyznaczył stronie postępowania termin 21 dni od otrzymania postanowienia na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt będący przedmiotem postępowania. Prezes UOKiK poinformował stronę, że w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez młotki niezbędne jest podjęcie działań zarówno stosunku do produktów, które nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek, jak i wobec produktów wprowadzonych już na rynek. Dowodami podjęcia takich działań mogły być faktury potwierdzające odebranie od dystrybutorów produktów będących przedmiotem postępowania lub ich oświadczenia o nieposiadaniu młotków ślusarskich – 5 kg, a także dowody zniszczenia tych produktów lub ich dostarczenia do dostawcy.

W odpowiedzi, pismem z dnia 26 kwietnia 2011 r. strona postępowania poinformowała, iż jest importerem kwestionowanych młotków wskazując, że produkty te przeznaczone są do pracy w typowych dla Polski warunkach klimatycznych o wilgotności powietrza od 30 % do 90 % i temperaturze otoczenia od 5 do 30 °C. W warunkach sklepów wielkopowierzchniowych, w szczególności zimą, wilgotność powietrza może spaść poniżej 7 % , co może skutkować większym niż zakładane przez producenta, kurczeniem się drewna i obłuzowywaniem trzonka. Ponadto, strona postępowania oświadczyła, iż podjęła dobrowolne czynności mające poprawić bezpieczeństwo użytkowników, poprzez umieszczenie na młotkach tabliczki z zasadami postępowania i ostrzeżeniami o treści: „ *W razie obłuzowania trzonka, które może wystąpić w warunkach zbyt niskiej wilgotności, należy przed użyciem włożyć narzędzie do wody na 4-8 godzin w celu unieruchomienia. Nie wolno używać narzędzia z poluzowanym trzonkiem!*”. Ponadto, przedsiębiorca „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie poinformował, iż tabliczki z ostrzeżeniami są rozsyłane do wszystkich odbiorców przedmiotowych produktów oraz że wszystkie wprowadzane na rynek młotki ślusarskie – 5 kg posiadają tabliczki z ostrzeżeniami.

Pismem z dnia 12 maja 2011 r. organ nadzoru poinformował przedsiębiorcę „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie, iż pismo z dnia 26 kwietnia 2011 r. z uwagi na braki formalne, nie może zostać uznane za stanowisko strony postępowania.

W związku z powyższym, organ nadzoru wezwał przedsiębiorcę „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie do przekazania pełnomocnictwa dla osoby, która podpisała pismo lub ponownego przekazania pisma z dnia 26 kwietnia 2011 r. podpisanego przez osobą uprawnioną do reprezentacji strony postępowania zgodnie z danymi zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym. Ponadto, Prezes UOKiK wezwał stronę postępowania do przedstawienia pełnej listy dystrybutorów młotków i okresu, w którym były one wprowadzane na rynek oraz informacji dotyczących ewentualnych reklamacji, których przedmiotem był produkt będący przedmiotem postępowania, jak również do przekazania dowodów potwierdzających, że do młotków ślusarskich wprowadzonych na rynek została dołączona naklejka z zasadami postępowania i ostrzeżeniami dotyczącymi produktu i jednego jej egzemplarza.

Strona postępowania ponownie przekazała pismo z dnia 26 kwietnia 2011 r. (wpływ do tut. Urzędu w dniu 12 maja 2011 r.) podpisane przez osobą uprawnioną do reprezentacji zgodnie z danymi w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Pismem z dnia 26 maja 2011 r. przedsiębiorca „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie oświadczył, iż poziom reklamacji młotków ślusarskich – 5 kg wynosił poniżej 0,4 %, natomiast za ostatnie 12 miesięcy ze sprzedaży 1 200 egzemplarzy przedmiotowego produktu proces reklamacyjny dotyczył 8 egzemplarzy. Ponadto, strona postępowania przekazała wnioskowaną przez organ nadzoru pełną listę odbiorców produktu będącego przedmiotem postępowania, wzór naklejki z ostrzeżeniami oraz dowody umieszczenia naklejek na młotkach w postaci 26 oświadczeń przedstawicieli handlowych, którzy osobiście prowadzą czynności oklejania młotków ślusarskich – 5 kg.

Pismem z dnia 6 czerwca 2011 r. Prezes UOKiK poinformował stronę, iż przekazane przez nią oświadczenia przedstawicieli handlowych, z uwagi na nie spełnianie wymagań formalnych zawartych w art. 22 a ust.1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie mogą zostać uznane za dowód w toczącym się postępowaniu administracyjnym. Organ nadzoru wskazał również, iż oświadczenia 3 przedstawicieli handlowych ze względu na brak podpisu nie mogą być uznane za dowód w niniejszym postępowaniu.

Pismem z dnia 5 lipca 2011 r. strona postępowania przekazała spełniające wymagania formalne oświadczenia 25 przedstawicieli handlowych.

Pismami z dnia 29 lipca 2011 r. Prezes UOKiK zwrócił się do czterech losowo wybranych dystrybutorów z prośbą o udzielenia informacji, kiedy ostatni raz miała miejsce dostawa młotków do ich placówek handlowych oraz czy w okresie od dnia 14 kwietnia

2011 r. do dnia 5 lipca 2011 r. strona postępowania umieściła na tych produktach naklejki z ostrzeżeniami oraz zasadami użytkowania.

Pismami, które wpłynęły do UOKiK w dniach: 9 sierpnia 2011 r., 12 sierpnia 2011 r., 16 sierpnia 2011 r. oraz 25 sierpnia 2011 r. wskazani dystrybutorzy ustosunkowali się do pytań Prezesa UOKiK. Jeden z nich oświadczył, iż nie był dystrybutorem przedmiotowych młotków, drugi wskazał na niemożność udzielenia odpowiedzi na pytanie z uwagi na okoliczność, iż ostatnio zakupił ww. młotki w 2009 roku. Trzeci dystrybutor stwierdził, iż młotki dostarczone do jego sieci handlowej w okresie od dnia 14 kwietnia 2011 r. do dnia 5 lipca 2011 r. posiadały dodatkowe etykiety ostrzegawcze. Z kolei czwarty dystrybutor przyznał, iż cały czas jest w posiadaniu produktów będących przedmiotem postępowania oraz oświadczył, iż są one oklejone jedynie etykietami podstawowymi.

Ponadto, pismem z dnia 18 sierpnia 2011 r., Prezes UOKiK 2011 r. zwrócił się do przedsiębiorcy zarządzającego marką BRICO MARCHÉ (do której dostarczono kwestionowane młotki) z prośbą o udzielenia informacji, kiedy ostatni raz miała miejsce dostawa młotków do jej placówek handlowych oraz, czy w okresie od dnia 14 kwietnia 2011 r. do dnia 5 lipca 2011 r. strona postępowania umieściła na tych produktach naklejki z ostrzeżeniami oraz zasadami użytkowania młotków.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 2 września 2011 r. ww. przedsiębiorca wskazał, iż BRICO MARCHÉ jest siecią franchising'ową zrzeszającą niezależnych przedsiębiorców, którzy sami dokonują zakupu oraz sprzedaży prezentowanych towarów. Jednocześnie przedsiębiorca ten przekazał informacje uzyskane z 18 sklepów działających pod marką BRICO MARCHÉ w Polsce. Z informacji tych wynikało, iż 9 z nich nie posiada młotków będących przedmiotem postępowania, w trzech sklepach znajdują się natomiast młotki wyposażone w dodatkowe etykiety ostrzegawcze. Z informacji pochodzących z pozostałych sklepów wynikało, iż produkty nie posiadały dodatkowych etykiet ostrzegawczych.

Pismami z dnia 16 września 2011 r. Prezes UOKiK zwrócił się do 4 sklepów działających pod marką BRICO MARCHÉ o potwierdzenie informacji przekazanych przez przedsiębiorcę MGI Polska Sp. z o.o. w piśmie z dnia 2 września 2011 r. oraz wskazanie, czy na produktach zakupionych w okresie od dnia 4 listopada 2010 r. do dnia 20 kwietnia 2011 r. strona postępowania umieściła naklejki z ostrzeżeniami oraz zasadami bezpiecznego użytkowania młotków.

Pismami z dni: 26 września 2011 r., 27 września 2011 r., 28 września 2011 r. oraz 29 września 2011 r. wpłynęły informacje od przedsiębiorców będących właścicielami 4 sklepów BRICO MARCHÉ, do których zwrócił się organ nadzoru. Jeden z nich oświadczył, iż posiada tylko jeden młotek wyposażony w dodatkową etykietę ostrzegawczą, drugi potwierdził dołączenie przez pracowników strony postępowania stosownych ostrzeżeń, trzeci wskazał, iż nie posiada tych produktów oraz nie może stwierdzić, czy sprzedane egzemplarze posiadały etykiety ostrzegawcze, czwarty natomiast oświadczył, iż młotki dostarczone do niego po dniu 1 kwietnia 2011 r. zostały zaopatrzone w dodatkowe ostrzeżenia oraz wskazał, że produkty dostarczone przed tą datą zostały wyprzedane i nie potrafi ustalić, czy posiadały dodatkowe etykiety.

Pismem z dnia 20 października 2011 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań.

Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie wprowadził kwestionowane młotki na polski rynek i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym za producenta uznaje się przedsiębiorcę prowadzącego działalność polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie. Na młotku będącym przedmiotem postępowania umieszczono etykietę, na której m. in. znajduje się informacja o treści: „Wyprodukowano dla „TOPEX” Sp. z o.o. - Spółka Komandytowa, ul. Pograniczna 2/4, Warszawa” oraz adres strony internetowej www.topex.pl. Dodatkowo, na obuchu młotka, w sposób trwały wytłoczono napis „TOPEX”, będący oznaczeniem odróżniającym stronę postępowania od innych przedsiębiorców działających na polskim rynku. Z uwagi na powyższe, spełnione zostały przesłanki z art. 3 pkt 2 lit a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Podmiotem, na którego przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nakładają szczególne obowiązki jest przede wszystkim producent produktu.

Zgodnie z art. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest produktem bezpiecznym.

Badania organoleptyczne młotków, przeprowadzone przez inspektorów reprezentujących Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w oparciu o przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wykazały nietrwale umocowanie obuchów na trzonkach młotków na skutek nieprawidłowego spasowania poszczególnych elementów. Powyższe nieprawidłowości skutkowały zbyt luźnym osadzeniem obuchów w trzonkach. Ponadto stwierdzono, że wielkość użytych klinów nie zapewnia całkowitej stabilności obucha na trzonku, powodując wystąpienie luzów (szczelin), które mogą powiększać się podczas użytkowania produktu.

Stwierdzone nieprawidłowości mogą w konsekwencji prowadzić do doznania urazów przez osoby korzystające z młotka, na skutek zsunęcia się obucha z trzonka pod wpływem jego własnego ciężaru (5 kg). Powyższe, stwarza również zagrożenie dla osób znajdujących się w pobliżu użytkowników produktu, polegające na złamaniu lub zmiążdżeniu kończyn, np. dłoni czy stopy.

W związku z powyższym opierając się na wynikach badań organoleptycznych przeprowadzonych przez inspektorów Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK stwierdził, iż kwestionowane młotki nie spełniają wymagań zawartych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez produkt.

W toku niniejszego postępowania administracyjnego strona podjęła działania mające na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez kwestionowane młotki ślusarskie. Strona wskazała, że jest importerem ww. produktów, które są przez nią wprowadzane na polski rynek od początku 2004 roku. W tym czasie strona postępowania wprowadziła na rynek 23 144 sztuk młotków, co ustalono na podstawie przekazanego przez nią zestawienia sprzedaży produktów. Z uwagi na długi okres wprowadzania przez stronę młotków będących przedmiotem postępowania na rynek Prezes UOKiK, przy ocenie podejmowanych przez nią działań w celu eliminacji zagrożeń stwarzanych przez produkt, postanowił ograniczyć je do okresu od początku 2010 roku, co uzasadnione jest okolicznością występowania na rynku produktów wprowadzonych przez stronę postępowania na rynek w 2010 roku (dowód: znajdująca się w aktach kontroli Inspekcji Handlowej faktura nr FA/032680/10/WAR z dnia 13 września 2010 r., dokumentująca sprzedaż młotków kontrolowanemu dystrybutorowi produktów). Natomiast, na podstawie posiadanego doświadczenia, organ nadzoru uznał, iż występowanie na rynku produktów wprowadzonych przez stronę postępowania przed 2010 rokiem jest mało prawdopodobne i ograniczać się może do przypadków jednostkowych. Z przekazanego przez stronę zestawienia sprzedaży produktów wynika, iż od początku 2010 r. strona sprzedała 2 785 sztuk młotków objętych zakresem postępowania 448 dystrybutorom. Działania naprawcze w stosunku do kwestionowanych młotków, podjęte przez stronę po uzyskaniu informacji o wszczęciu niniejszego postępowania, polegały na wyposażeniu ww. produktów w dodatkowe etykiety ostrzegawcze, które zostały dołączone do egzemplarzy młotków dostarczonych dystrybutorom po tej dacie (powyższe ustalono na podstawie oświadczenia strony postępowania oraz dystrybutorów produktów, do których Prezes UOKiK zwrócił się z prośbą o złożenie stosownych wyjaśnień w sprawie). Ponadto, strona postępowania zobowiązała się do dołączenia dodatkowych etykiet ostrzegawczych także do tych egzemplarzy młotków, które znalazły się na rynku przed uzyskaniem przez nią informacji o wszczęciu postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa tych produktów. Na potwierdzenie podjęcia działań naprawczych w stosunku do produktów znajdujących się na rynku strona postępowania przekazała oświadczenia swych pracowników – przedstawicieli handlowych, którzy potwierdzili dołączenie dodatkowych oznaczeń do młotków znajdujących się w posiadaniu 143 dystrybutorów. Ponadto, fakt dołączenia dodatkowych etykiet do młotków ślusarskich potwierdziło również ośmiu losowo wybranych dystrybutorów, do których zwrócił się Prezes UOKiK. Z uwagi na dużą liczbę dystrybutorów, którym strona postępowania dostarczała kwestionowane młotki oraz wiążącą się z powyższym niemożność zwrócenia się przez Prezesa UOKiK do wszystkich z nich z prośbą o weryfikację oświadczeń

złożonych przez stronę postępowania, organ nadzoru nie miał podstaw do kwestionowania faktu, że działania podjęte przez stronę postępowania są wystarczające do uznania, że przedsiębiorca „TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez młotki ślusarskie – 5 kg. Na powyższe stanowisko wpływ miały nie tylko dowody przekazane przez stronę postępowania w toku niniejszego postępowania (oświadczenia wskazujące na oznakowaniu młotków znajdujących się u 143 dystrybutorów) lecz również okoliczność potwierdzenia dołączenia stosownych oznakowań przez losowo wybranych ośmiu dystrybutorów, do których Prezes UOKiK zwrócił się bezpośrednio o potwierdzenie działań naprawczych deklarowanych przez stronę

W związku z faktem, iż strona postępowania wprowadziła na rynek produkty niespełniające ogólnych wymagań bezpieczeństwa, na podstawie art. 33a ust 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK może nałożyć na nią karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa. O powyższej możliwości strona postępowania została pouczona przez Prezesa UOKiK w postanowieniu z dnia 14 kwietnia 2011 r.

Kara pieniężna, nakładana na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów ma charakter fakultatywny, co oznacza, że Prezes UOKiK w ramach uznania administracyjnego decyduje, czy w danej sprawie nałożenie kary jest zasadne. Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców.

Przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nakładają na producenta obowiązek wprowadzania na rynek produktów bezpiecznych. Stosownie do przepisów ustawy producent musi podjąć wszelkie działania, aby zapewnić, by jego produkt w normalnych lub przewidywanych okolicznościach nie stanowił zagrożenia dla konsumenta. W niniejszej sprawie bezsporne jest, że strona postępowania wprowadziła na rynek młotki niespełniające ogólnych wymagań bezpieczeństwa. Strona postępowania nie kwestionowała wyników oceny organoleptycznej produktów, dokonanej przez inspektorów Inspekcji Handlowej stwierdzając jedynie, iż warunki klimatyczne panujące w sklepach wielkopowierzchniowych (takich, jak ten, w którym miała miejsce kontrola Inspekcji Handlowej w niniejszej sprawie) mogą różnić się od warunków przewidzianych dla pracy przy użyciu tego narzędzia. Biorąc pod uwagę to, iż kara pieniężna nakładana na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów ma charakter fakultatywny, Prezes UOKiK w niniejszej sprawie uznał, że pomimo podjęcia przez stronę postępowania działań zmierzających do wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez

kwestionowane młotki, zasadne jest nałożenie na nią tej dolegliwości. Organ nadzoru uznał bowiem, iż strona postępowania, w stosunku do której toczyły się już postępowania administracyjne w sprawie ogólnego bezpieczeństwa narzędzi – tj. młotków i kilofów (np. decyzja Prezesa UOKiK nr 6/2005 z dnia 3 lutego 2005 r., decyzja Prezesa UOKiK nr 72/2007 z dnia 31 sierpnia 2007 r.) powinna być świadoma obowiązków ciążących na niej w zakresie bezpieczeństwa tych produktów. Wprowadzając ponownie na rynek młotki, posiadające tego rodzaju wady, co narzędzia będące przedmiotem wskazanych wyżej zakończonych postępowań administracyjnych, które ponadto dotyczą tej samej kategorii produktów, uznać należy, iż strona postępowania świadomie wprowadziła do obrotu produkty, o których wiedziała, że ich używanie grozi konsumentom utratą zdrowia lub życia. Głównym zaś celem kary pieniężnej nakładanej na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów jest poniesienie dolegliwości przez przedsiębiorcę za narażenie konsumentów na ryzyko utraty życia lub zdrowia wskutek wprowadzenia na rynek produktu niespełniającego ogólnych wymagań bezpieczeństwa. W tym wypadku nałożenie kary pieniężnej na stronę postępowania jest szczególnie zasadne, bowiem ponownie wprowadziła ona na rynek produkt niebezpieczny, mimo świadomości istnienia zakazu w tym zakresie, narażając konsumentów, na niebezpieczeństwo wywołania rozstroju zdrowia, a nawet śmierci.

Art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków.

Na wysokość kary wpłynęła ocena całokształtu okoliczności sprawy, dokonana przez Prezesa UOKiK. Działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), co oznacza, że konsumenci mają prawo oczekiwać, iż wprowadzane przez tego przedsiębiorcę na rynek produkty będą spełniały wymagania bezpieczeństwa. Z orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego wynika powinność obywateli co najmniej podstawowej orientacji w przepisach prawnych. Zakres wymaganej wiedzy jest zróżnicowany – nie ulega wątpliwości, że lepsza znajomość prawa jest oczekiwana od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w określonej dziedzinie – powinna ona być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (wyrok NSA OZ w Gdańsku z 29 listopada 2000 r., I SA/Gd 1185/98).

Za okoliczność łagodzącą Prezes UOKiK uznał fakt, iż strona postępowania podjęła współpracę z organem nadzoru usuwając przyczyny zagrożeń stwarzanych przez kwestionowane młotki.

Na korzyść strony postępowania Prezes UOKiK uwzględnił także jej deklarację wskazującą na niewielką ilość reklamacji dotyczących kwestionowanych młotków (wg oświadczenia strony postępowania z dnia 26 maja 2011 r. w okresie 12 miesięcy przed tą datą poziom ten wynosił ok. 0,4 %).

Za okoliczność obciążającą organ nadzoru uznał natomiast fakt, iż strona postępowania wprowadziła na rynek dużą ilość wadliwych produktów (począwszy od 2010 roku – 2 785 sztuk), a także, iż wprowadzała je na rynek przez długi okres czasu, co w znaczny sposób wpływa na poszerzenie kręgu potencjalnych użytkowników, którzy poprzez zakup przedmiotowych młotków byli narażeni na zagrożenie, które stwarza ten produkt.

Jako okoliczność obciążającą Prezes UOKiK potraktował również fakt, iż wobec strony postępowania toczyły się już postępowania prowadzone na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów (np. decyzja Prezesa UOKiK nr 6/2005 z dnia 3 lutego 2005 r., decyzja Prezesa UOKiK nr 72/2007 z dnia 31 sierpnia 2007 r.), które również dotyczyły podobnych narzędzi (młotków i kilofów) posiadających takie same wady, jak produkt będący przedmiotem niniejszego postępowania. W związku z powyższym, przedsiębiorca będący stroną postępowania powinien być świadomy ciężących na nim obowiązków w zakresie bezpieczeństwa produktów i musi liczyć się z negatywnymi dla niego konsekwencjami związanymi z kilkakrotnym naruszeniem tych przepisów.

W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, kryterium pomocniczym przy określeniu wysokości kary pieniężnej stanowi wysokość korzyści majątkowej osiągniętej przez stronę postępowania ze sprzedaży produktów będących jego przedmiotem. Wartość ta jest określona jako iloczyn liczby produktów wprowadzonych na rynek i ceny sprzedaży jednej sztuki produktu. W niniejszej sprawie, z uwagi na długi okres wprowadzania produktów na rynek, określając wartość ww. korzyści majątkowej Prezes UOKiK wziął pod uwagę okres od początku 2010 r. W tym okresie strona postępowania wprowadziła na rynek 2 785 sztuk młotków (powyższe zostało ustalone na podstawie przekazanego przez nią zestawienia sprzedaży produktów). Natomiast, przy ustalaniu ceny sprzedaży jednej sztuki produktu Prezes UOKiK oparł się na znajdującej się w aktach sprawy fakturze VAT nr FA/032680/10/WAR z dnia 13 września 2010 r. świadczącej o sprzedaży 5 sztuk młotków za cenę jednostkową 38,95 zł. Obliczona w ten sposób korzyść majątkowa strony postępowania ze sprzedaży 2 785 sztuk młotków wynosi 108 475,75 zł.

Wymierzając karę, Prezes UOKiK uwzględnił wagę naruszenia przez stronę postępowania przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów – należy bowiem zauważyć, że zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie, za czyn popełniony przez stronę Prezes UOKiK może nałożyć karę do 100 000 zł. Prezes UOKiK uznał, że kara określona w sentencji decyzji jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, spełni swój cel prewencyjny i skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 i 7 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 oraz art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów od niniejszej decyzji stronom nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymuje:

„TOPEX sp. z o.o.” spółka komandytowa
ul. Pograniczna 2/4
02-285 Warszawa